

juli 2023

Een moment van terugblikken en vooruitkijken

In 2020 zijn in de gemeenten Almere, Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Utrecht convenanten afgesloten om het lerarentekort te dempen, de resterende looptijd is één schooljaar en ieder jaar vindt er een evaluatie plaats.

Hoewel het lastig is om conclusies te trekken over de effecten van de maatregelen op het lerarentekort, is er in iedere G5 gemeente wel kennis over welke maatregelen in de specifieke context van de betreffende stad werken. We kunnen gezamenlijk concluderen dat de aanpak voor het lerarentekort voor de G5 vraagt om continuïteit, robuustheid en lange adem. Om te zorgen dat in de te vormen onderwijsregio's voor de G5 gemeenten de voortgang van de maatregelen geborgd, ontwikkeld en eventueel aangevuld kunnen worden, vindt sinds mei een evaluatie van de huidige maatregelen plaats. Het resultaat van deze evaluatie is de opmaat voor het streven om in november 2023 duidelijkheid te hebben over de voortgang van de maatregelen om het lerarentekort te bestrijden.

→ Algemeen

Gespecialiseerd onderwijs

Ondertussen zien we dat de urgentie binnen Utrecht hoger wordt. De formaties op scholen zijn steeds lastiger in te vullen. Met name in het Gespecialiseerd Onderwijs nemen de tekorten hard toe. In samenwerking met alle besturen en scholen, opleidingen, gemeente, inspectie en OCW zal Utrecht Leert insteken op een gezamenlijke aanpak om de tekorten aan te pakken, uitgaande van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het onderwijs aan alle kinderen.

Functiedifferentiatie

We zijn ons er ook van bewust dat de rol van leraarondersteuner en onderwijsassistent steeds belangrijker wordt in het primaire proces. Functiedifferentiatie staat hoog op de agenda. Invulling van een vijfde schooldag door anders bevoegden wordt binnen Utrecht verkend, dit kan een verrijking van het onderwijs betekenen. Steeds meer scholen organiseren zich anders dan het traditionele onderwijssysteem. Redenen om de school anders te organiseren zijn divers. Krimp, behoefte van ouders, visie op kwaliteit van het onderwijs kunnen aanleiding zijn voor verandering. Er zijn verschillende vormen van anders organiseren, zoals werken met gemengde leeftijdsgroepen, multidisciplinaire teams of flexibele onderwijstijden. Scholen kiezen voor anders organiseren vanuit pedagogische en onderwijskundige overtuigingen.

De arbeidsmarktproblematiek zorgt er ook voor dat er samenwerking wordt opgezocht met andere partners uit de stad zoals de kinderopvang. Komend schooljaar gaat de pilot 'de pedagogisch verbinder van start, en samenwerking tussen kinderopvang, onderwijs en opleiders. Vanuit deze pilot bieden we tot 25 kandidaten een combinatiefunctie aan in onderwijs en opvang (via BBL-opleiding (niveau 4) bij ROC Midden Nederland). De werving van kandidaten is van start en de eerste matches zijn gemaakt, er is nog ruimte voor kandidaten.

Kijk op www.pedagogischverbinder.nl voor de vacature en voor meer informatie over dit initiatief.

Samenwerking is essentieel

Hoewel er veel in gang is gezet, is de aanpak rondom het personeelstekort te versnipperd. Om tot duurzame oplossingen te komen is samenwerking essentieel, sector overstijgend. De ervaringen die we gezamenlijk hebben opgedaan in het noodplan lerarentekort, beginnen haar vruchten af te werpen. Geen enkele school of scholenbestuur kan de tekorten alleen oplossen en vanuit het noodplan lerarentekort hebben we een fundament voor een duurzame samenwerking gelegd. Binnen de verschillende sectoren werken we aan dezelfde pijlers (instroom, behoud en anders leren en organiseren) en hebben we te maken met dezelfde stedelijke context. Gezien de omvang van de Utrechtse tekorten en de maatschappelijke opgave van de stad, zullen we nog intensiever de samenwerking opzoeken in de gehele onderwijskolom binnen Utrecht en kennis delen.

Waar staan we?

Werkpakket 1:

Zij-instroom

Projectleider:

Mariska Gerritsen (KSU)

Projectleden:

Ronald Goosen (SPO Utrecht), Annetieke Prins (PCOU Willibrord), Bart Scheffers (Wijs!), Anke van Riel (Marnix Academie) en Jessie de Groot (HU Pabo)

- De projectgroep zij-instroom heeft eind mei afscheid genomen van Arien Hartog, van SPO Utrecht die met welverdiend pensioen is gegaan. Arien was vanaf de start betrokken deelnemer en constructief meedenker in de projectgroep zij-instroom. Wij danken Arien zeer voor haar inzet. Haar rol in de projectgroep is overgenomen door Ronald Goosen.
- Er zijn in schooljaar 2022-2023 65 nieuwe zij-instromers gestart, waarvan 29 zij-instromers in beroep, 23 zij-instromers versneld voor de klas / gulden middenweg en 13 leraarondersteuners in het voortraject.
- Vanaf de start van de subsidieregeling zij-instroom in 2020-2021 zijn 175 mensen als zij-instromer in het onderwijs gaan werken.
- Natuurlijk hopen we dat al deze mensen ook in het onderwijs blijven werken. Wij zijn dan ook erg benieuwd naar het uitvalspercentage onder zij-instromers. Binnenkort ontvangen alle besturen die momenteel zij-instromers opleiden een mail met de vraag of de zij-instromers nog in het onderwijs werkzaam zijn.
- In april is een nieuw traject **'oriëntatie en vliegende start'** van start gegaan. Waarom? Om een zachtere landing, de juiste route en een vliegende start als zij-instromer te faciliteren. Dit keer konden ook mensen met interesse in een overstap naar een onderwijs maar nog zonder aanstelling bij een bestuur in de stad Utrecht deelnemen aan de opleidingsmiddagen. Hier is door 10 personen gebruik van gemaakt. Met in totaal 15 deelnemers een mooie volle groep!
- Het afgelopen schooljaar zijn er drie webevents met ervaringsdeskundigen georganiseerd om potentiële zij-instromers te informeren over de mogelijkheden in Utrecht. Wij kijken terug op interactieve, laagdrempelige en kleinschalige bijeenkomsten. De eerste zij-instromers hebben zich na het laatste webevent al gemeld bij de besturen!
- In april is er door KBA Nijmegen een tevredenheidsonderzoek uitgevoerd onder zij-instromers, besturen, schooldirecteuren en schoolopleiders. De eerste resultaten zijn veelbelovend als het gaat om de tevredenheid van zij-instromers: 88% is (heel) tevreden over de begeleiding die zij krijgen gedurende hun traject. De rapportage met alle resultaten wordt eind juni verwacht.
- Er is kritisch gekeken naar de informatievoorziening voor potentiële zij-instromers, er was vooral behoefte aan heldere routes. Er is daarom gekozen voor een routekaart waarbij kandidaten per bestuur kunnen bekijken of er ruimte is voor zij-instromers en wat zij kunnen doen om te solliciteren. Deze routekaart werkt goed en heeft beantwoording van informatieaanvragen die binnenkomen via e-mail of de website vereenvoudigd. Wij vragen alle aangesloten besturen om de informatie voor schooljaar 2023-2024 te controleren en eventuele wijzigingen door te geven aan Mariska Gerritsen (via Mariska.Gerritsen@ksu.nl).

Hier vind je het meest recente overzicht.

Werkpakket 2:

Opleiden en begeleiden in de school

Projectleider (waarnemend):

Thea Streng (SPO Utrecht)

Projectleden:

Gitte Gijssbers (SPO), Inge Rutten (PCOU Willibrord), Leonie de Heer (PCOU Willibrord) en Mandy Blom (KSU)

- Het project **'Tijd voor Kwaliteit'** is in 2022 van start gegaan. Utrecht Leert kiest hiermee voor een project dat scholen helpt om binnen de eigen omgeving, met eigen expertise meer ruimte te creëren voor intensiveren van begeleiding van leerkrachten. In totaal hebben 73 scholen zich aangemeld. [Meer weten?](#)
- Op vijf scholen is dit jaar een pilot gestart: **'de onderwijsassistent van de toekomst'**. Samen met de opleidingscholen ROC en MBO wordt in deze pilot gewerkt aan een betere aansluiting tussen de opleiding van onderwijsassistenten en de praktijk. Op 20 maart vond een zeer geslaagde inspiratiesessie plaats voor school-opleiders en directeuren. Het doel? Meer scholen inspireren om onderwijsassistenten in te zetten en zorgen dat iedereen weet wat de onderwijsassistent van vandaag en morgen allemaal voor een school kan betekenen.

Werkpakket 3:

Anders leren en organiseren

Projectleider:

Thea Streng

Projectleden:

Ilse van de Vlist (Wijs!), Michelle Pieterse (Wijs!), Els Haak (SPO), Shirley Verloop (PCOU Willibrord), Marko Röttger (Monton), Maaïke de Mooy (Sozko) en Ronald Roovers (KSU)

- In november is **'Heel Holland Leert'** van start gegaan. Het programma biedt een unieke kans om, specifiek vanuit de eigen schoolsituatie, een plan van aanpak te ontwikkelen om anders te gaan organiseren. Het programma start, na een nul-meting van de eigen school, met een 'driedaagse' gevolgd door drie losse dagen over een looptijd van ongeveer 6 maanden. In februari en mei 2023 gingen schoolteams op driedaagse. Om meer scholen de kans te bieden mee te doen, staan ook komend schooljaar weer een aantal startmomenten gepland. [Klik hier](#) voor meer informatie en aanmelden.
- Het afgelopen jaar stonden er verschillende **open-andere-deuren-dagen** gepland. Komend schooljaar gaan wij door, in nieuwe vorm. Begin van het nieuwe schooljaar volgt hierover meer informatie. Houd onze nieuwsupdates, website en socialmediakanalen in de gaten!
- Het succesvolle project **'Onderwijsambassadeurs'** waarbij scholen gekoppeld worden aan onderwijsambassadeurs is sinds de start van schooljaar 2022-2023 voor alle scholen die aangesloten zijn bij Utrecht Leert toegankelijk. Sinds de start van dit schooljaar zijn op 19 PO scholen 38 onderwijsambassadeurs gekoppeld leerkrachten (94%) en schoolleiders (6%), waarvan 12 PO scholen via Utrecht Leert. Voor meer informatie: utrechtleert.nl/onderwijsambassadeurs Utrecht Leert zal ook in het nieuwe schooljaar de inzet van Onderwijsambassadeurs blijven steunen.
- Utrecht Leert gaat scholen financieel ondersteunen bij het anders organiseren via de **'experimenteerregeling'**. Bijvoorbeeld door de plannen die uit Heel Holland Leert voortkomen deels te bekostigen of door de inzet van 'anders-bevoegden' mogelijk te maken. [Klik hier](#) voor meer informatie.

Werkpakket 4:

Utrecht Leert Academie

Projectleider:

Janneke Koppelmans (PCOU)

Projectleden:

Eva van de Bovenkamp (Jelle Admiraal heeft de rol van Eva waargenomen van februari tot en met juni dit jaar) (Wijs!), Vera Ruitenbergh (KSU) en Kirsten Lammers (SPOU)

- Het projectleiderschap werd vanaf dit schooljaar ingevuld door Janneke Koppelmans (PCOU Willibrord). Deze organisatorische wijziging was het startpunt om het aanbod vanuit dit werkpakket te herzien en breder te trekken. In de afgelopen maanden is er met de verschillende opleidingspartners hard gewerkt om tot mooi en divers aanbod te komen voor het nieuwe schooljaar.
- Er zijn inmiddels ook al mooie resultaten behaald! In maart van dit jaar is de eerste incompany opleiding Post HBO Intern Begeleider door alle deelnemers afgerond met een positief eindresultaat, op 28 juni hebben ook alle deelnemers van de schoolleidersopleiding vakbekwaam hun opleiding met diploma af kunnen ronden.
- Op 10 mei verzorgde de Utrecht Leert Academie in samenwerking met Organize Agile op 10 mei j.l. een masterclass verzorgd over Agile lerend Leiderschap, over zelforganiserende teams en wat dat betekent voor de rol van de schoolleider. [Bekijk hier](#) een sfeerimpressie de aftermovie.
- Voor komend schooljaar staat er nog meer op de planning. Zo starten we in september weer met de schoolleidersopleiding basisbekwaam in samenwerking met de Thomas More Academie, hebben we in samenwerking met Hogeschool Utrecht de opleiding Post HBO Practitioner Beeldbegeleiden toegevoegd en hebben we in samenwerking met Penta Nova een oriëntatietraject ontwikkeld op persoonlijk leiderschap voor de onderwijsambassadeurs; een vijfdaagse programma voor ambitieuze leerkrachten die geïnteresseerd zijn in leiderschap; het leiding geven aan jezelf en vanuit dat leiderschap van betekenis kunnen zijn in jouw context. Maar er is nog meer! [Klik hier](#) voor het laatste overzicht met alle opleidingen en trainingen voor komend schooljaar.

→ Agenda

Kijk voor een mooi overzicht van de activiteiten van Utrecht Leert en haar partners regelmatig op utrechtleert.nl/activiteiten

Op de planning staan het komende halfjaar onder andere:

26, 27, 28 september: Studie-driedaagse Heel Holland Leert

In de eerste maanden van schooljaar 2023-2024 gaan verschillende trainingen en opleidingen van start, hieronder vind je hiervan een overzicht.

5 september
Start workshop Oudergesprekken in het Engelsmer start Schoolleidersopleiding basisbekwaam [Meer info](#)

6 september
Start Schoolleidersopleiding basisbekwaam [Meer info](#)

13 september
Start Herregistratie module Zelfbegrip van de schoolleider [Meer info](#)

19 september
Start Post HBO Intern Begeleider [Meer info](#)

4 oktober
Start Oriëntatie op persoonlijk leiderschap voor de onderwijs-professional [Meer info](#)

6 november
Start Training Vreedzame school [Meer info](#)